

Kod przedmiotu

Kierunek

Instrumentalistyka

Specjalność

Organy

Typ przedmiotu

Kierunkowy

Wymagania wstępne

Umiejętność gry na organach na poziomie dyplomu szkoły muzycznej II stopnia.

Wymagania końcowe

Egzamin dyplomowy – wykonanie recitalu dyplomowego.

Cele kształcenia

- Zapewnienie studentowi harmonijnego rozwoju jego muzycznych i technicznych umiejętności przy opanowywaniu warsztatu wykonawczego;
- doskonalenie warsztatu poprzez opanowanie efektywnych technik ćwiczenia;
- doskonalenie umiejętności właściwego odczytywania tekstu nutowego;
- kształtowanie świadomości w dziedzinie sztuki wykonawczej w zakresie kreowania dzieła muzycznego oraz krytycznej oceny własnych osiągnięć;
- przygotowanie do samodzielnej pracy estradowej w zawodzie muzyka ze specjalnością gra na organach;
- uświadamianie podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów;
- odpowiednie ukształtowanie w sferach intuicji, wyobraźni i wrażliwości muzycznej;
- przygotowanie do samodzielnej pracy nad praktycznym poszerzaniem zróżnicowanego repertuaru organowego;
- wdrażanie do pojmowania i realizowania różnych elementów interpretacji dzieła muzycznego w zakresie struktur melodycznych, harmonicznym i metro rytmicznych, takich jak agogika, dynamika, artykulacja, akcentacja, frazowanie, ornamentacja, registracja, aplikatura, pedalizacja, itp.

Treści programowe nauczania

- Ramowy program studiów licencjackich, dostosowywany jest do indywidualnych potrzeb i możliwości studentów i obejmuje praktyczną analizę oraz realizację utworów, stanowiących reprezentatywny wybór literatury organowej; poza muzyką J.S. Bacha program ten uwzględnia wybrane utwory okresu przedbachowskiego (renesans, barok), utwory zaliczane do twórczości XIX-XXI wieku oraz dzieła muzyki polskiej;
- na pierwszym roku studiów (I i II semestr) zwraca się szczególną uwagę na warsztat i wypracowanie umiejętności różnicowania techniki gry (w oparciu o program uwzględniający m.in. dzieła dawnych mistrzów, w tym obligatoryjnie trisonatę J.S. Bacha lub inną formę triową); kolejne semestry (III, IV, V) to dalsza praca nad przygotowaniem repertuaru, obejmującego w miarę możliwości wszystkie ważniejsze epoki i style w muzyce organowej;

- w każdym semestrze student przygotowuje repertuar o czasie trwania około 45 min, który wykonuje w części podczas egzaminu semestralnego oraz w ramach audycji;
- w VI semestrze student przygotowuje pod kierunkiem pedagoga program recitalu dyplomowego, zaakceptowany przez pedagoga przedmiotu głównego i zatwierdzony przez Katedrę Organów, Klawesynu i Muzyki Dawnej:

Efekty kształcenia (uczenia się) po ukończeniu przedmiotu

- w zakresie wiedzy

- Posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego z własną specjalnością (K1_W02).

- w zakresie umiejętności

- Dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych (K1_U01).
- Jest świadomy sposobów wykorzystywania swej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w obszarze ekspresji artystycznej (K1_U02).
- Posiada znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru związanego z głównym kierunkiem studiów (K1_U04).
- Posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów (K1_U05).
- Posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy (K1_U09).
- Opanował warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i być świadomym problemów specyficznych dla danego instrumentu (K1_U10).
- Poprzez opanowanie efektywnych technik ćwiczenia wykazywać umiejętność doskonalenia warsztatu technicznego poprzez samodzielną pracę (K1_U12).
- Posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych, metrycznych, aspektów dotyczących aplikatury, smyczkowania, pedalizacji, frazowania, struktury harmonicznego itp. opracowywanych utworów (K1_U13).

- w zakresie kompetencji społecznych

- Realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z niezależnego wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji (K1_K02).

Metody nauczania

Wykład, zajęcia indywidualne

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się

ROK	I		II		III	
SEMESTR	1	2	3	4	5	6
Punkty ECTS	8	8	8	8	8	10
Ilość godzin w semestrze	30	30	30	30	30	30
Rodzaj zaliczenia	egz	egz	egz	egz	egz	zal/ed
LEGENDA	zal – zaliczony; zs – zaliczenie ze stopniem; egz – egzamin; ed – egzamin dyplomowy					

Kryteria oceny

- Każdy semestr studiów (I-V) kończy się obowiązkowym egzaminem praktycznym w formie krótkiego recitalu o czasie trwania 25-30 min.; studenci prezentują wówczas wybór z repertuaru, przygotowanego w ciągu danego semestru.
- Egzamin dyplomowy (semestr VI) - wykonanie recitalu organowego o czasie trwania około 50 minut z następującym programem: utwór przedbachowski, opracowanie chorałowe kompozytora epoki baroku, wielka forma J.S. Bacha, Sonata triowa J.S. Bacha, utwór dowolny z okresu XIX-XX wieku.
- Przy ustalaniu oceny bierze się pod uwagę następujące aspekty:
  - kwalifikacja (ilość i jakość) przygotowanego repertuaru,
  - rzetelność wykonania – zgodność z zapisem nutowym,
  - walory artystyczne – interpretacja,
  - indywidualność wykonania,
  - zgodność ze stylistyką – dobór właściwych środków wykonawczych,
  - poziom umiejętności – stopień trudności prezentowanego repertuaru,
  - samodzielność wykonania,
  - aktywność oraz szczególne osiągnięcia studenta – udział w konkursach i znaczących koncertach na terenie uczelni i poza uczelnią,
  - całokształt pracy studenta w semestrze.

Literatura (piśmiennictwo)

Ferdinand Klinda *Orgelregistrierung* Leipzig 1987.

Jon Laukvik *Orgelschule zur historischen Aufführungspraxis* Carus-Verlag Stuttgart 1996

Jon Laukvik *Orgelinterpretation der Romantik* – szczególnie fragmenty publikowane na łamach Ruchu Muzycznego.

Nikolaus Harnoncourt *Muzyka mową dźwięków* Warszawa 1995.

Irena Wiselka-Cieślak *Organy związane z działalnością Jana Sebastiana Bacha* Łódź 1998.

Jerzy Gołos *Polskie organy i muzyka organowa* Warszawa 1972.

Radosław Marzec *Interpretacja utworów organowych J.S. Bacha w świetle źródeł XVIII wiecznych* Lublin 2005.

Marcin Szelest *Przemiany stylistyczne we włoskiej muzyce organowej przełomu XVI i XVII stulecia*, Kraków 2007.

Wybrane artykuły zawarte w materiałach z Międzynarodowych Sesji Organowych „*Organy i muzyka organowa*”. Zeszyty naukowe Akademii Muzycznej w Gdańsku.

Wybrane artykuły, w szczególności prof. Franciszka Wesołowskiego, zawarte w Zeszytach Naukowych Akademii Muzycznych w Łodzi i we Wrocławiu.

Język wykładowy

Polski, możliwość prowadzenia zajęć w językach: niemieckim i angielskim.

Imię i nazwisko wykładowcy

prof. Piotr Grajter

prof. Irena Wiselka-Cieślak

mgr Karol Hilla

mgr Krzysztof Urbaniak